

REGLUGERÐ

um tilkynningarskyldu í flugi.

EFNISYFIRLIT.

1. Orðaskýringar.
2. Almenn ákvæði.
3. Flugslys.
4. Alvarleg flugatvik, óhöpp, skemmdir eða gallar.
5. Önnur atvik eða atburðir en flugslys, flugatvik, óhöpp, skemmdir eða gallar.
6. Frávik í neyðartilvikum frá reglum, fyrirmælum eða bönnum.
7. Þegar framið er stórfellt lögbrot í loftfari eða flugstjóri þarf að þröngva mönnum með valdi til hlýðni við sig.
8. Tilkynningar um slys og óhöpp við flutning hættulegs varnings flugleiðis.
9. Refsiákvæði.
10. Gildistaka.

1. Orðaskýringar.

Þegar eftirfarandi orð og orðasambönd eru notuð í þessari reglugerð hafa þau merkingu þá sem hér segir:

Alvarlegt flugatvik (Serious Incident): Atvik sem innifelur kringumstæður, sem benda til þess að legið hafi við slysi.

Alvarleg meiðsl (Serious injury): Meiðsl sem maður verður fyrir í slysi og

- a) hafa í för með sér meira en 48 klst. sjúkrahússvist sem hefst innan 7 daga frá þeim degi er meiðslin áttu sér stað, eða
- b) eru fólgin í beinbroti (þó eru undanskilin lokuð brot á fingrum, tám eða nefi), eða
- c) eru fólgin í upprifnum sárum sem hafa í för með sér alvarlegar blæðingar eða skemmdir á taugum, vöðvum eða sinum, eða
- d) eru fólgin í sköddun á innra líffæri, eða
- e) eru fólgin í annars eða þriðja stigs bruna eða einhverjum bruna sem nær til meira en 5% af yfirborði líkamans, eða
- f) eru fólgin í því að maður hafi orðið fyrir áhrifum sýkjandi efna eða skaðlegri geislun.

Fartími (Flight time): Allur tíminn frá því að loftfar hreyfist af stað fyrir eigin afli í því skyni að hefja flugtak þar til það stöðvast að afloknu flugi.

Flugatvik (Incident): Atvik, annað en slys, er tengist rekstri loftfars og hefur eða getur haft áhrif á öryggi flugs.

Flugrekandi (Operator): Einstaklingur, fyrirtæki eða stofnun sem stundar eða býðst til að stunda rekstur loftfara.

Flugstjóri (Pilot in command): Flugmaður sem ber ábyrgð á ferðum og öryggi loftfars meðan á fartíma stendur.

Flugumferðaratvik (Air traffic incident): Flugumferðaratvik er það, þegar liggur við árekstri loftfara eða upp koma alvarleg vandamál er rekja mætti til gallaðra vinnuaðferða eða til skorts á að staðfestum vinnuaðferðum sé beitt, svo og vegna bilana á flugöryggisbúnaði jarðstöðva. Flugumferðaratvik flokkast á eftirfarandi hátt:

1. Árekstrarhætta (near collision) - nánar skilgreind í þrjá flokka eftir því hversu alvarlegt atvikið er:
 - a) raunveruleg hætta á árekstri,
 - b) hugsanleg hætta á árekstri,
 - c) ekki veruleg hætta á árekstri.
2. Vinnuaðferð (brot eða gallar á vinnuaðferðum).
3. Bilun eða galli á flugöryggisbúnaði jarðstöðva.

Flugumferðarþjónusta (Air traffic service): Almennt hugtak sem táknar ýmist flugupplýsingaþjónustu, viðbúnaðarþjónustu, ráðgjafarþjónustu, flugstjórnarþjónustu, flugstjórnarsvæðisþjónustu, aðflugsstjórnar þjónustu eða flugturnsþjónustu.

Flugumferðarþjónustudeild (Air traffic services unit): Almennt hugtak sem táknar ýmist flugstjórnardeild, flugupplýsingamiðstöð eða flugvarðstofu.

Flugverji (Crew member): Áhafnarliði sem gegnir starfi um borð í loftfari meðan á fartíma stendur enda telst starf hans nauðsynlegt fyrir örugga starfrækslu loftfarsins eða fyrir öryggi farþeganna.

Loftfar (Aircraft): Sérhvert það tæki, sem haldist getur á flugi vegna verkana loftsins, annarra en loftpúðaáhrifa við yfirborð jarðar.

Slys (Accident): Atvik tengt starfrækslu loftfars sem verður frá þeim tíma er einhver maður fer um borð í loftfarið, í því skyni að fljúga í því og þar til allir slíkir menn hafa farið frá borði, og þar sem:

- a) einhver maður lætur lífið eða verður fyrir alvarlegum meiðslum, er:
 - stafa af veru hans um borð í loftfarinu, eða
 - verða vegna beinnar snertingar hans við loftfarið, eða einhverja hluti sem hafa losnað frá því, eða
 - stafa af því að einhver lendir í loftstraumi þotuhreyfils, nema meiðslin séu af eðlilegum orsökum, af eigin eða annarra manna völdum, eða þeir, sem meiðslin hljóta, eru laumufarþegar sem hafa falið sig utan þess rýmis sem venjulega er aðgengilegt farþegum og áhöfn, eða
- b) loftfarið verður fyrir skemmd eða broti sem
 - veruleg áhrif hefur á styrkleika þess, afköst eða flugeiginleika, og
 - að jafnaði myndi hafa í för með sér þörf fyrir meiri háttar viðgerð eða skipti á þeim hluta sem fyrir skemmdum varð, nema hreyfilbilun eða skemmd á hreyfli þegar skemmdin takmarkast við hreyfilinn, hreyfilhlífar eða hreyfilbúnað, eða skemmdir sem takmarkast við loftskrúfur, vængenda, loftnet, hjólbarða, hemla, hlífar, smávægilegar beyglur eða smágöt á ytra borði loftfarsins, eða
- c) loftfar er týnt eða ekki er unnt að komast að því.

Veðurstofa (Meteorological Authority): Embætti á vegum aðildarríkis Alþjóða-flugmálastofnunarinnar sem veitir eða sér um veðurþjónustu fyrir flug.

2. Almenn ákvæði.**2.1** Skylt er að tilkynna um eftirfarandi atriði:

- a) Slys, eins og þau eru skilgreind í þessari reglugerð.
- b) Þegar loftfar verður fyrir óhappi eða skemmdum sem koma í ljós á flugi, eða þegar skemmdir eða gallar finnast við skoðun og viðhald og hafa áhrif á lofthæfi loftfars (sjá gr. 4).
- c) Önnur atvik eða atburðir en flugslys, óhöpp, skemmdir eða gallar, er um getur í lið a) og b), þegar áhöfn, farþegar eða loftfar hafa verið í háska (sjá gr. 5).
- d) Frávik í neyðartilvikum frá reglum, fyrirmælum eða bönnum (sjá gr. 6).
- e) Stórfellt lögbrot framið um borð í loftfari eða ef flugstjóri þarf að þröngva mönnum með valdi til hlýðni við sig (sjá gr. 7).
- f) Slys og óhöpp við flutning hættulegs varnings flugleiðis (sjá gr. 8).
- g) Alvarleg flugatvik (sjá gr. 4 og viðbæti).

3. Flugslys.

- 3.1 Með flugslysi er átt við slys, eins og þau eru skilgreind í reglugerð þessari, önnur en slys í tengslum við hættulegan varning.
- 3.2 Flugslys skal tilkynna flugumferðarþjónustudeild eða loftferðaeftirliti þegar í stað.
- 3.3 Flugstjóra loftfars ber að fullnægja tilkynningarskyldu. Ef honum er það ekki unnt hvílir tilkynningarskyldan á eiganda eða umráðanda (notanda) loftfars.

4. Alvarleg flugatvik, óhöpp, skemmdir og gallar.**4.1** Hér er átt við:

- a) Atvik sem innifela kringumstæður, sem benda til þess að legið hafi við slysi (Sjá Viðbæti).
- b) Þess konar óhöpp, sem loftfar verður fyrir, eða skemmdir og galla á eða í því eða búnaði þess, sem hafa áhrif á flughæfi loftfarsins, án þess að um flugslys sé að ræða, og eiga sér stað eða verða uppvís frá þeirri stundu að menn fara um borð í loftfar í því skyni að fljúga þar til allir eru komnir frá borði, og
- c) Þess konar skemmdir eða galla sem ekki eru taldir venjulegir en skipta verulegu máli fyrir lofthæfi loftfars eða búnað þess og koma í ljós við viðhald og/eða skoðun eða gerast á jörðu vegna árekstrar, veðurfars, eldsvoða eða af öðrum orsökum.

- 4.2 Tilkynna ber óhöpp, skemmdir eða galla ef þau hefðu getað valdið alvarlegri hættu á slysi eða ef þau benda til þess að meiri háttar galli sé á loftfari.
- 4.3 Tilkynna ber loftferðaeftirliti um ofangreind atriði eins fljótt og unnt er, þó ekki síðar en 72 klst. eftir að atvikið átti sér stað.
- 4.4 Tilkynningarskylda hvílir á flugstjóra eða eiganda/umráðanda (notanda) loftfars.

5. Önnur atvik eða atburðir en flugslys, flugatvik, óhöpp og skemmdir eða gallar.

- 5.1 Hér er átt við flugumferðaratvik og önnur eða annars konar atvik eða atburði en um getur í gr. 3 og 4, þar sem loftfar eða fólk um borð hefur verið í greinilegum háska, og eiga sér stað eða verða uppvís frá þeirri stundu að menn fara um borð í loftfar í því skyni að fljúga þar til allir eru komnir frá borði og
 - a) hætta verður á árekstri milli loftfara í lofti, eða
 - b) komið hafa upp skyndileg veikindi eða önnur forföll flugverja eftir að flug er hafið svo að hann getur ekki rækt starf sitt sem skyldi, eða

- c) orðið hafa mistök hjá flugumferðarþjónustu eða þjónustu veðurstofu, eða
 - d) orðið hefur bilun eða komið hefur fram galli á fjarskiptatækjum og öðrum hjálpartækjum flugs á jörðu niðri, svo og ef flugkort reynast röng eða ekki fullnægjandi, eða
 - e) loftfar hefur verið ranglega hlaðið.
- 5.2 Tilkynna ber atvik og atburði, sem gerast innan íslenskrar lofthelgi, þar sem alvarleg hættu á flugslysi hefur vofað yfir eða eitthvað hefur að hendi borið sem til þess bendir að meiri háttar annmarki sé á búnaði flugvalla, flugvitum eða hjálpartækjum flugs á jörðu niðri eða rekstri þeirra. Ef atvikið eða atburðurinn verður innan lögsögu annars ríkis skal einnig tilkynna það flugmálafyrirvöldum þess ríkis þar sem þess er krafist.
- 5.2.1 Tilkynna skal samkvæmt gr. 5.1 a), þegar unnt er, hlutaðeigandi flugumferðarþjónustudeild með fjarskiptum þegar í stað.
- 5.2.2 Tilkynna skal samkvæmt gr. 5.1 b), c), d) og e) á sama hátt og mælt er fyrir um í gr. 4.3.
- 5.3 Tilkynningarskyldan hvílir á flugstjóra loftfarsins.

6. Frávik í neyðartilvikum frá reglum, fyrirmælum eða bönnum.

- 6.1 Tilkynna skal hlutaðeigandi flugumferðarþjónustudeild þegar þurft hefur við stjórn loftfars að bregða út af reglum, fyrirmælum eða bönnum eða brjóta í bága við þau í neyðartilvikum vegna öryggis loftfars eða manna um borð.
- 6.2 Ofangreind atvik skal tilkynna með fjarskiptum þegar í stað ef unnt er, annars svo fljótt sem verða má.
- 6.3 Tilkynningarskyldan hvílir á flugstjóra loftfarsins.

7. Þegar framið er stórfellt lögbrot í loftfari eða flugstjóri þarf að þröngva mönnum með valdi til hlýðni við sig.

- 7.1 Flugstjóri loftfars skal tilkynna hlutaðeigandi flugumferðarþjónustudeild svo fljótt sem verða má og, ef unnt er, fyrir lendingu:
- a) þegar einhver um borð í loftfari hefur verið tekinn í gæslu, og
 - b) þegar einhver hefur framið eða gert sig líklegan til eða hótad að fremja verknað sem ógnaði öryggi, góðri hegðan eða reglu um borð, og
 - c) þegar framið hefur verið stórfellt lögbrot í loftfari og þann, er verknaðinn framdi, á að afhenda lögreglu eða öðrum hlutaðeigandi yfirvöldum.
- Tilkynningarskylda flugstjóra til Flugmálastjórnar í þessum tilvikum leysir ekki undan og kemur ekki í stað tilkynningarskyldu til annarra yfirvalda.

8. Tilkynningar um slys og óhöpp við flutning hættulegs varnings flugleiðis.

- 8.1 Flugrekendur skulu án tafar tilkynna Flugmálastjórn um öll slys eða óhöpp sem stafa af hættulegum varningi eftir að hann hefur verið afhentur til flutnings flugleiðis. Tilkynna skal í samræmi við ákvæði „Reglugerðar um öruggan flutning hættulegs varnings flugleiðis“, eins og hún er á hverjum tíma.

9. Refsiákvæði.

- 9.1 Brot gegn ákvæðum reglugerðar þessarar varða refsingu samkvæmt XIII. kafla laga um loftferðir nr. 34 21. maí 1964.

10. Gildistaka.

10.1 Reglugerð þessi, sem er sett samkvæmt 30., 44., 46., 47. og 50., sbr. 186. gr. laga nr. 34 21. maí 1964 um loftferðir og tekur til íslenskra loftfara og erlendra loftfara sem íslenskur aðili notar eða ræður yfir, staðfestist hér með til að öðlast gildi 1. júní 1995. Jafnframt fellur úr gildi reglugerð nr. 360/1990 um sama efni.

Samgönguráðuneytið, 4. apríl 1995.

Halldór Blöndal.

Jón Birgir Jónsson.

Viðauki**Listi yfir dæmigerð „alvarleg flugatvik“.**

Flugatvikin sem talin eru upp hér, eru dæmigerð atvik, sem eru líkleg til þess að verða „alvarleg flugatvik“. Þessi listi er ekki tæmandi og þjónar aðeins til leiðbeininga, við að skilgreina hvað sé alvarlegt flugatvik.

- Nærri árekstur, þar sem sveigja varð frá, eða þegar rétt hefði verið að sveigja frá, til þess að forðast árekstur eða óruggar aðstæður.
- Naumlega forðað, að flogið væri undir fullri stjórn í jörðina (CFIT).
- Hætt við flugtak á lokaðri eða upptekinni flugbraut, og naumlega komist hjá árekstri við hindranir, í flugtak af slíkri braut.
- Lending eða reynt að lenda á lokaðri eða upptekinni flugbraut.
- Alvarleg frávík í að ná tilætluðum afköstum í flugtaki eða í frumklifri.
- Sérhver eldur og reykur í farþegarými, í vörurými, eða eldur í hreyfli, jafnvel þótt slíkur eldur sé slökktur með slökkviefni.
- Sérhvert tilvik, þar sem nauðsynlegt var að flugáhöfn gripi til súrefnis í neyð.
- Brot á burðarvirki loftfarsins eða sundrun hreyfils, sem er ekki flokkað sem flugslys.
- Margföld bilun eins eða fleiri kerfa loftfarsins, sem hefur alvarleg áhrif á starfrækslu þess.
- Sérhvert tilvik varðandi vanhæfni flugliða á flugi.
- Sérhvert tilvik, þar sem eldsneytismagn á flugi mundi krefjast þess að flugmaðurinn lýsti yfir neyðarástandi.
- Atvik í flugtaki og í lendingu, svo sem ef lent of stutt, loftfarið rennur út af endanum eða rennur út af hlið flugbrautar.
- Kerfisbilanir, veðurfyrirbrigði, starfræksla utan viðurkenndra afkastamarka og önnur atvik, sem gætu hafa valdið erfiðleikum við stjórn loftfarsins.
- Bilun meira en eins kerfis í kerfaheild, sem krafist er fyrir stjórnun flugsins og flugleiðsögu.